

Abstrakt

Zavinění v trestním právu

Diplomová práce se věnuje tématu zavinění v trestním právu, které je obligatorním znakem subjektivní stránky skutkové podstaty trestného činu. Charakterizuje psychiku pachatele ve vztahu k trestnému činu. V českém trestním právu platí zásada odpovědnosti za zavinění (*nullum crimen sine culpa*), podle které není trestného činu bez zavinění. Diplomová práce je rozdělena do pěti kapitol. První kapitola je věnována obecnému úvodu, ve kterém je pojednáno o trestném činu a jeho skutkové podstatě. Nejširší prostor je ponechán výkladu o subjektivní stránce trestného činu a jejím obligatorním a fakultativním znakům. Kapitola je zakončena pojednáním o pojmu viny v trestním právu. Druhá kapitola se věnuje historickému vývoji institutu zavinění v trestních zákonech, které dříve platily na našem území, a to od období vymezené platností zákona o zločinech, přečinech a přestupcích až po trestní zákon z roku 1961, který byl v roce 2010 nahrazen současným trestním zákoníkem. Třetí kapitola pojednává o aktuální úpravě zavinění v trestním právu, v níž je největší část ponechána výkladu o obecných poznacích o úpravě zavinění v platném trestním zákoníku, ať už jde o zásady, na kterých úprava spočívá, nebo rozbor ustanovení souvisejících s popisovanou problematikou. Kapitola se však neomezuje pouze na trestní zákoník, ale v zájmu kompletního výkladu je část vyhrazena zákonu o soudnictví ve věcech mládeže a zákonu o trestní odpovědnosti právnických osob. Čtvrtá kapitola již přibližuje jednotlivé formy zavinění, které jsou upraveny trestním zákoníkem. Podrobně popisuje úmysl přímý a úmysl nepřímý, stejně tak nedbalost vědomou a nevědomou. Výklad se dotýká i legislativní novinky v podobě hrubé nedbalosti. Poslední část je věnována problematice stanovení hranice mezi úmyslem a nedbalostí. Závěrečná kapitola obsahuje komparaci se zahraniční právní úpravou zavinění, konkrétně s Francií. Část je ponechána i srovnání trestní odpovědnosti právnických osob, která je ve Francii upravena společně s trestní odpovědností fyzických osob ve stejném zákoně.